

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

IIF Raporu: Küresel Ekonomik Büyüme 2025'te Yavaşlayabilir

Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF), Sermaye Akışları Raporu'nu "Küresel Değişimin Dalgalarında Yol Almak" başlığıyla yayımladı.

Raporda, küresel ekonomik büyümenin 2024'teki yüzde 2,9 seviyesinden 2025'te yüzde 2,7'ye gerileyeceğinin tahmin edildiği belirtildi.

Gelişmekte olan piyasalarda ise büyümenin 2024'teki yüzde 4 seviyesinden gelecek yıl yüzde 3,8'e inmesinin beklendiği ifade edilen raporda, bu tahminlerin ticaret politikalarının yanı sıra daha geniş mali ve göç önlemleriyle artan jeopolitik riskler de dahil olmak üzere ABD'deki yeni yönetimin olası politikalarına ilişkin beklentileri yansıttığı aktarıldı.

DTÖ: Küresel Ticarete Politika Belirsizlikleri Gölge Düşürüyor

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Küresel Mal Ticaret Barometresi Raporu'nu yayımladı. Küresel mal ticaretinin 2024'ün son çeyreğinde ılımlı bir toparlanma göstereceğini, ancak ekonomik belirsizliklerin ticaret görünümünü gölgelediğini açıkladı. DTÖ Mal Ticareti Barometresi, 102,7 puanla ticaretin trendin üzerinde büyüyeceğine işaret etti. Raporda, dünyada mal ticareti hacminin 2022'nin dördüncü çeyreğinde düşüşe geçtiği ve bu durumun 2023'ün son çeyreğine kadar devam ettiği anımsatılarak, büyümenin son 1 yılda ise pozitive döndüğü bildirildi.

DTÖ'nün son ticaret tahmininde 2024 yılı ticaret hacmi büyümesinin yaklaşık yüzde 2,7 olarak gerçekleşmesinin beklendiği belirtilen raporda, 2025'teki büyümenin de yüzde 3'e ulaşmasının öngörüldüğü ifade edildi. Raporda, Asya ekonomilerinin ihracatı ve Kuzey Amerika ülkelerinin ithalatının 2024'ün ilk yarısında beklenenden fazla artış gösterdiği, Avrupa'ya ticaret akışlarının hem ihracat hem de ithalat tarafında düşmeye devam ettiğine dikkat çekildi.

Çin'in Tahıl Üretimi 2024 Yılında Rekor Kırdı

Çin Ulusal İstatistik Bürosu, Çin'in toplam tahıl üretiminin 2024 yılında 700 milyon metrik tonun üzerine çıkarak rekor kırdığını bildirdi. Büro verilerine göre bu rakam, 2023'teki 695,41 milyon tonluk hasattan %1,6 daha yüksek.

Verilere göre, 2024 yılında pirinç üretimi yıllık %0,5 artışla 207,5 milyon tona yükselirken, buğday üretimi %2,6 artışla 140,1 milyon tona çıktı. Mısır, bir önceki yıla göre %2,1 artışla 294,92 milyon tonla rekor kırarak daha büyük bir sıçrama kaydetti. Soya fasulyesi %0,9 düşüşle 20,65 milyon tona geriledi.

Çin'in hububat üretimi, son 9 yılda 650 milyon tonun üzerinde gerçekleşmişti.

Dünya Bankası'ndan Büyüme Uyarısı: İyileşme Olmazsa 20 Ülke 2050'ye Kadar Yoksul Kalacak

Dünya Bankası, büyüme oranlarında sürekli bir iyileşme olmaması durumunda, düşük gelirli 26 ülkeden sadece 6'sının 2050'de orta gelir statüsüne ulaşabileceğini belirtti. Bu ülkeler, aşırı yoksulluğun odağında olup, artan çatışmalar, ekonomik krizler ve zayıf büyüme nedeniyle ilerleme kaydedemedi. Açıklamada, Hindistan, Endonezya ve Bangladeş'in de aralarında bulunduğu 39 ülkenin "orta gelirli" ülkeler arasına girdiği, Suriye ile Güney Sudan'ın da 2010'larda "düşük gelirli" ülkeler sınıfına katıldığı belirtilerek, bu ülkelerin durgunlaştığı, kişi başına düşen gayrisafi yurt içi hasılanın son 15 senede yıllık yüzde 0,1'den daha az büyüdüğü bildirildi.

Dünya Bankası, büyüme oranlarında sürekli bir iyileşme olmaması durumunda, düşük gelirli 26 ülkeden sadece 6'sının 2050'de orta gelir statüsüne ulaşabileceğini belirtti. Bu ülkeler, aşırı yoksulluğun odağında olup, artan çatışmalar, ekonomik krizler

Ifo: Alman Şirketlerinin Yatırım Beklentileri Düştü

Münih merkezli Ifo Enstitüsü'ne göre, Alman şirketleri yatırım planlarını keskin bir şekilde düşürdü ve beklentiler mart ayındaki 0,1'den kasım ayında -9,0 puana geriledi.

Ifo'nun ekonomi uzmanı Lara Zarges, "Yapısal sorunlar ve ekonomik politika çerçevesine ilişkin yüksek düzeydeki belirsizlik nedeniyle şirketler yatırımlarını bekletiyor" dedi.

Ekonomik belirsizlik ve yapısal zorluklar tereddütlere yol açarken, 2025 yılı için de -6,6 puanlık daha hafif bir düşüşle de olsa yatırımların azalması öngörülüyor. Bu temkinli görünüm, Almanya'nın ekonomik politika çerçevesi ve iş ortamına ilişkin daha geniş endişeleri yansıtıyor.

AB'den Rusya'ya Yönelik Yeni Yaptırım Paketi

AB Dönem Başkanı Macaristan'ın resmi sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, "AB ülkelerinin büyükelçileri, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırganlığına tepki olarak 15'inci yaptırım paketi üzerinde anlaşmaya vardı." ifadesi kullanıldı.

bulunan Rusya ve üçüncü ülkelerdeki kuruluşların da hedefe alındığına dikkat çekildi. Paylaşımda, yeni yaptırımların Rusya'yı desteklemek amacıyla faaliyet gösteren üçüncü ülkelere ait gemilerin faaliyetlerini de kısıtlayacağı bildirildi.

Yeni paketin mevcut yaptırım listesine daha fazla kişi ve kuruluş eklediği belirtilen paylaşımda, ihracat kısıtlamalarını aşarak Rusya'nın askeri ve teknolojik gelişimine dolaylı biçimde katkıda

AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, konuyla ilgili paylaşımında, "AB ve G7 ortakları Kremlin'e baskı yapmaya devam etmekte kararlı.

Özellikle Rusya'nın gölge filosunu hedef alan 15'inci yaptırım paketimize ilişkin anlaşmayı memnuniyetle karşılıyorum." değerlendirmesinde bulundu.

Avrupa Merkez Bankası Faiz İndirimine Devam Etti

Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) faiz kararını açıkladı.

ECB piyasa beklentilerine paralel gösterge faizini 25 baz puan düşürerek yüzde 3'e düşürdü.

ECB böylece art arda üçüncü toplantıda faizde indirime gitti. ECB eylül ve ekim aylarında da 25'er baz puanlık indirim yapmıştı.

Euro Bölgesi'nde enflasyon yüzde 2,3 ile merkez bankasının hedef seviyesi olan yüzde 2'ye yaklaşmış durumdayken ekonomi sendeliyor.

Tartışmalar para politikasındaki gevşeme adımlarının, resesyon tehlikesiyle karşı karşıya olan ekonomiyi desteklemeye yetecek kadar hızlı olup olmadığı konusunda yoğunlaşıyor.

Avrupa, aynı zamanda Fransa ve Almanya nedeniyle içerde ve ABD'de Trump'ın seçilmesiyle başlayabileceği düşünülen ticari savaş nedeniyle siyasi belirsizliklerle boğuşuyor.

AB, 7 Yapay Zeka Fabrikası Kuracak

Avrupa'da süper bilgi işlem teknolojileri ve uygulamalarını geliştirmeyi hedefleyen Lüksemburg merkezli Avrupa Yüksek Performanslı Hesaplama Ortaklık Girişimi (Euro HPC), AB'de inovasyonu artırmak üzere yapay zeka fabrikaları kuracak 7 konsorsiyumun belirlendiğini açıkladı.

Açıklamada, "Euro HPC, gelecek yıl Avrupa genelinde konuşlandırılacak ilk Avrupa yapay zeka fabrikalarına ev sahipliği yapacak merkezleri seçti. Bu yapay zeka fabrikaları, Finlandiya, Almanya, Yunanistan, İtalya, Lüksemburg, İspanya ve İsveç'te olacak." ifadesi kullanıldı.

Girişimle, gelişmiş yapay zeka modellerini eğitmek ve yapay zeka çözümlerini geliştirmek için Avrupa'da bir ekosistem kurulmasının hedeflendiği belirtildi. Açıklamada, "İlk yapay zeka fabrikaları, ulusal ve AB fonlarını bir araya getiren 1,5 milyar avroluk yatırımı temsil edecek." değerlendirmesi yapıldı.

Suriye'nin Ekonomik Kaybı İyi İhtimalle 8,7 Trilyon Dolar

Dünya Bankası tarafından yapılan çalışmada iç savaş nedeniyle Suriye'nin ekonomik ve altyapı olarak toplam kaybının 2022 sonu itibariyle düşük tahminde 8,7 trilyon dolar, yüksek tahminde 11,4 trilyon dolar olarak hesaplanıyor. Suriye'de 13 yıldır devam eden iç savaş 1963 yılından beri devam eden Baas partisi iktidarını sonlandırdı. Dünya Bankası'nın AB ile yaptığı insani duruma yönelik çalışmada, ülkede 350,2 bin kişinin hayatını kaybettiği ve 13,4 milyon kişinin insani yaşam koşullarına sahip olmadığı kaydedildi.

Ülkenin 5,9 milyon nüfusunun yurt dışına çıktığı kaydediliyor. Ülke içinde yerinden edilenler ise 6,7 milyon kişi olarak tahmin ediliyor. Dünya Bankası çatışmaların ilk döneminde yayımladığı raporun ardından, düzenli izleme raporları oluşturdu. Dünya Bankası Bahar Raporuna göre, Suriye'de yaşayanların yüzde 25'i aşırı yoksul olmak üzere, yüzde 69'u yoksulluk sınırının altında. Ülkedeki ticari faaliyetler durma noktasına geldi ve ithalat bağımlılığı sürüyor.

Rapora göre ülke 2010-2022 arasında GSYH'sinin yarısını kaybetti ve işgücü de yurt dışına çıktı. Yine rapora göre, ülkedeki gelirin yüzde 12'si yurt dışına gitmiş kişilerin gönderdiği paralardan oluşuyor.

Dev Yatırım Şirketi Bernstein'den 200 Bin Dolar Senaryosu: Bitcoin Altının Yerini Alabilir

Araştırma ve aracılık firması Bernstein Research, Bitcoin'in önümüzdeki 10 yılda altının yerini alarak önde gelen "değer saklama" aracı haline geleceğini öngörüyor.

Bernstein Research, Bitcoin'in önümüzdeki 10 yılda altının yerini alarak önde gelen "değer saklama" aracı haline geleceğini öngörüyor. Bernstein analistleri, "Bitcoin'in yeni nesil önde gelen 'değer saklama' varlığı olarak ortaya çıkmasını bekliyoruz" dedi ve çoklu varlık dağılımlarına entegrasyonunun, küresel yatırımcılar arasında olgunlaşan bir bakış açısını yansıttığını ekledi.

ABD'de 'Siber Pazartesi' Harcamaları Milyarlarca Doları Buldu: 197 Milyon Kişi Alışveriş Yaptı

ABD'deki alışveriş çılgınlığının yaşandığı "Siber Pazartesi"nde, bu yıl tüketiciler internet üzerinden yapılan alışverişlerde geçen yıla göre yüzde 7,3 oranında bir artış gösterdi. Tüketicilerin online alışverişlere yaptığı toplam harcama ise 13,3 milyar dolara ulaştı. Bu yıl geçen yıla kıyasla yüzde 7,3 artan harcama tutarı, 13,2 milyar dolarlık tahminin de üzerinde gerçekleşti. Amerikalı tüketicilerin Şükran Günü'nden "Siber Pazartesi"ye kadar olan 5 günlük dönemde yaptığı çevrim içi harcamalar ise geçen yıla kıyasla yüzde 8,2 artışla 41,1 milyar dolara ulaştı. Şükran Günü'nde yapılan çevrim içi harcamalar bu yıl geçen yıla kıyasla yüzde 8,8 artışla 6,1 milyar dolara çıkarken, "Black Friday" olarak adlandırılan günde yapılan harcamalar aynı dönemde yüzde 10,2 artarak 10,8 milyar dolara yükseldi.

ABD'deki alışveriş çılgınlığının yaşandığı "Siber Pazartesi"nde, bu yıl tüketiciler internet üzerinden yapılan alışverişlerde geçen yıla göre yüzde 7,3 oranında bir artış gösterdi. Tüketicilerin online alışverişlere yaptığı toplam harcama ise 13,3 milyar dolara ulaştı. Bu yıl geçen yıla kıyasla

Deutsche Bank: 2025 Zorlu ve Belirsiz Gececek

Deutsche Bank, "Gelişmekte Olan Piyasalar 2025 Görünümü" raporunu yayımladı. Türkiye'nin de aralarında bulunduğu gelişmekte olan piyasalara odaklanılan raporda, 2025'in zorlu ve muhtemelen çok daha belirsiz geçeceği öngörüldü.

Gelişmekte olan ülke varlıklarında beklenen getirilerin dağılımında, çoğunlukla ABD'deki politika değişikliğinden kaynaklı olumsuz etkiler beklendiği kaydedilen raporda, gelişmekte olan piyasa ekonomilerinin artan gümrük tarifelerinden para politikası gevşeme döngüsündeki olası aksaklıklara kadar birçok olumsuz değişime maruz kalabileceği belirtildi.

Türkiye ekonomisi, "Türkiye: İstikrara Giden Kademeli Yol" başlığıyla değerlendirildi. Raporda, Türk ekonomisinin yumuşak iniş yolunda olduğuna dikkat çekilerek, bu yıl ekonomik büyümenin yüzde 2,9 seviyesinde olacağı öngörüldü.

Küresel Borçlar Üçüncü Çeyrekte 320 Trilyon Doları Aştı

Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF), "Küresel Borç Monitörü" raporunu yayımladı.

Rapora göre, küresel borç tutarı bu yılın üçüncü çeyreğinde 323 trilyon dolar oldu.

Küresel borç tutarı, geçen yılın aynı döneminde 302,4 trilyon dolar olarak kaydedilmişti.

Yaklaşık yüzde 326 seviyesinde bulunan küresel borcun gayrisafi yurt içi hasılaya (GSYH) oranının Kovid-19 salgınında ulaştığı zirvesinden 30 puan daha düşük olması dikkati çekti.

Türkiye ve Yunanistan, toplam borç oranlarında önemli düşüşler yaşarken, Macaristan, İrlanda, Nijerya, İsveç ve Brezilya 2024'ün ilk üç çeyreğinde en büyük borç artışlarını kaydetti.

İklim harcamalarının küresel kamu borcunu artırabileceği tahmin ediliyor

LOJİSTİK GELİŞMELER

Küresel Konteyner Navlun Fiyatları Yatay Seyir İzledi

Uluslararası denizcilik veri ve danışmanlık Şirketi Drewry tarafından hazırlanan Dünya Konteyner Endeksi, 13 Aralık ile sona eren bir haftalık dönemde sınırlı bir gerileme gösterdi. Drewry tarafından yapılan açıklamaya göre, söz konusu haftada 40'lık konteynerin spot navlun fiyatlaması 3 bin 533 dolardan 3 bin 529 dolara indi.

Endeks geçen yılın aynı haftasına göre yüzde 132 daha yukarıda bulunuyor. Yılbaşından bu yana ortalama navlun fiyatı 3 bin 949 dolar olarak hesaplandı. Shanghai-Los Angeles yüzde 4 ile haftanın en fazla düşüş gösteren hattı olarak belirlendi.

Küresel Konteyner Hacminde Artış Bekleniyor

Maersk Kuzey Amerika Bölge Başkanı Charles van der Steene, Maersk'in gelecek yıl küresel konteyner pazarı hacminde yüzde 7'ye varan bir artış beklediğini, bunun da olası bir liman grevi ve yabancı mallara yönelik gümrük vergilerinin gündemde olduğu ABD'den gelen güçlü taleple destekleneceğini söyledi.

Reuters NEXT konferansında konuşan van der Steene, "Genel olarak yüzde 5 ila 7 arasında bir büyüme öngörüyoruz. Şu aşamada bunun böyle olmayacağını gösteren hiçbir şey yok." dedi.

Kızıldeniz'de gemilere yönelik Husi saldırılarının ve ABD şirketlerinden gelen "dirençli" talebin konteyner tüketimini artırmaya devam edeceğini söyledi. Maersk küresel konteyner hacminin 2025 yılında yüzde 5 ila 7 aralığında artacağını öngörüyor.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr